

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravištvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXI.

V Celovcu, 18. septembra 1902.

Štev. 38.

Novi volilni red za koroški deželni zbor.

Cesar je dne 5. septembra t. l. potrdil novi volilni red, kakor ga je bil sklenil koroški deželni zbor v zadnjem zasedanju, in s katerim se preneja dosedanja postava. Nova postava se glasi:

Člen I. § 3. Deželni zbor obstoji iz 43 članov [doslej 37.]; a) iz knezoškofa krškega; — b) iz 42 voljenih poslancev [doslej 36].

I. Iz 10 poslancev veleposestva [doslej 10] (prvi volilni razred).

II. Iz 13 poslancev po volilnem redu določenih mest in krajev, ter obrtne in trgovske zbornice [doslej 12] (drugi volilni razred).

III. Iz 15 poslancev ostalih občin koroške kronovine [doslej 14] (tretji volilni razred).

IV. Iz 4 poslancev splošne volilne kurije (četrti volilni razred).

Ostale določbe deželnega reda ostanejo v veljavi.

I. Volilni okraj in volilni kraj.

Člen II. § 1. Za volitev poslancev iz velikega posestva obstoji cela dežela iz enega volilnega okraja. Volilci imajo v enem okraju izvoliti 10 poslancev. Volilni kraj je deželno glavno mesto Celovec.

§ 2. Za volitev poslancev mest, trgov in obrtnih krajev so sledeči volilni okraji:

1. Deželno glavno mesto Celovec en volilni okraj.

2. Mesto Beljak en volilni okraj.

3. Št. Vid, Trg, vkup en volilni okraj.

4. Breže, Strassburg, Stari dvor, Hüttenberg, vkup en volilni okraj.

5. Velikovec, Pliberk, Železna Kapla, vkup en volilni okraj.

6. Volšberg, Št. Lenart, Št. Andraž, Št. Pavel, Spodnji Dravograd, vkup en volilni okraj.

7. Špital, Sovodje, Greifenburg, Zgornja Bela, Zgornji Dravograd, vkup en volilni okraj.

8. Šmohor, Trbiž, Naborjet, Plajberg, Rute, vkup en volilni okraj.

§ 3. Vsak v prejšnjem paragrafu navedeni kraj je ob enem volilni kraj (volišče). Kjer obstoji volilni okraj iz več krajev, je prvi imenovani kraj glavno volišče.

§ 4. Deželno glavno mesto voli tri [doslej 2], vsak drugi v § 2. določeni volilni okraj enega poslanca. Vsi volilci vsakega volilnega okraja tvorijo en volilni razred.

§ 5. Trgovinska in obrtna zbornica v Celovcu voli tri deželne poslance. Za to volitev tvorijo pravi udje zbornice volilni razred.

§ 6. Za volitev poslancev kmečkih občin obstoje volilni okraji iz sodnijskih okrajev, po obsegu taistih ob času volitev:

1. Celovec-okolica in Borovlje.

2. Trg.

3. Št. Vid in Svinec.

4. Breže, Stari Dvor in Krka.

5. Velikovec in Dobrlavas.

6. Pliberk in Železna Kapla.

7. Volšberg, Št. Lenart in Št. Pavel.

8. Beljak, Paternijon in Rožek.

9. Trbiž in Podkloster.

10. Šmohor in Kotiče.

11. Špital, Greifenburg in Kot.

12. Sovodje, Milštat in Zgornja Bela.

V teh volilnih okrajih pa niso prišteti kraji, ki so imenovani v volilnem razredu mest in trgov. — Če se napravi kak nov sodnijski okraj, imajo volilci novega volilnega okraja volilno pravico v tistem volilnem okraju, kjer so ga imeli pred razdelitvijo, dokler se ne preneha deželni volilni red.

§ 7. Za volilne okraje, imenovane v § 6., je vsaka občina volilni kraj (volišče) in najprej imenovani kraj glavno volišče.

§ 8. Vsak v § 6. pod številkami 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12 imenovanih volilnih okrajev voli po enega, pod številkami 1, 7 in 8 imenovanih pa po dva poslanca. Volilci vseh v enem volilnem okraju ležečih občin tvorijo en volilni zbor.

§ 9. Za splošni volilni razred tvorijo po en volilni okraj:

1. Deželno glavno mesto Celovec, sodnijski okraji Celovec, Velikovec, Dobrlavas, Pliberk in Železna Kapla.

2. Sodnijski okraji Beljak, Paternijon, Trbiž, Podkloster, Rožek in Borovlje.

4. Sodnijski okraji Špital, Sovodje, Milštat, Zgornja Bela, Greifenburg, Kot, Šmohor, Kotiče in Trg.

Vsak teh volilnih okrajev voli po enega poslanca. Vsaka občina je volilni kraj. Glavna vo-

lišča za zgornje volilne okraje so Celovec, Št. Vid, Beljak in Špital. Vsi volilci enega volilnega okraja tvorijo en volilni zbor.

§ 10. V večjih krajih ali občinah sme politična oblast določiti več volilnih prostorov in jim volilce primerno prideliti. Take odredbe se morajo v občini pravočasno razglasiti na primeren, v občini navaden način.

II. Volilna pravica in izvoljivost.

§ 11. do 13. govore o volilni pravici velikega posestva, kar naše bralce manje zanima. Dalje se glasi:

§ 14. V volilnem razredu v § 2. imenovanih krajev [mest in trgov] imajo volilno pravico vsi tisti samosvoji občani moškega spola, ki so avstrijski državljani, ki so dopolnili 24. leto, in ki imajo po občinski postavi volilno pravico za občinski zastop dotičnega kraja (mesta, trga) ter v teh krajih plačajo najmanj osem kron direktnih cesarskih davkov, ali slišijo k onim občanom, častnim občanom ali meščanom, ki smejo voliti brez ozira na davek.

Javni družniki obrtnih podjetij in sosesestniki, ki so samosvoji, moškega spola, ter so dopolnili 24. leto in so avstrijski državljani, imajo volilno pravico, če na njih delež pride davek 8 kron od skupnega davka, ki je za podjetje ali posestvo v dotičnem kraju predpisan vsaj eno leto.

Oni deli občin, ki ne spadajo h krajem, ki so imenovani v § 2., se štejejo kot posebna kmetijska občina in veljajo zanje ona določila tega volilnega reda, ki veljajo za kmetijske občine.

§ 15. V volilnem razredu kmečkih občin imajo volilno pravico tisti občani moškega spola, ki so avstrijski državljani, ki so dopolnili 24. leto in ki imajo po občinski postavi volilno pravico za občinski zastop dotične občine, in ki plačajo vsaj 8 kron direktnih cesarskih davkov, ali spadajo k tistim občanom ali častnim občanom, ki imajo volilno pravico brez ozira na davke.

Gledé javnih družnikov in posestnikov velja isto kakor v § 14. odd. 2.

§ 16. V splošnem volilnem razredu ima volilno pravico vsak samosvoj državljan moškega spola, ki je dopolnil 24. leto, ki od volilne pravice ni izključen (§ 19.), in sicer v tisti občini, v kateri je na dan razpisa volitev stanoval vsaj eno leto. (Konec sledi.)

PODLISTEK.

Kako je gospod Žakelj konja prodajal.

„Veš kaj stara“, dé Ropotavec Korel svoji boljši polovici, „čemu bi zaman redili našo kobilo. Gozd sem prodal; drva mi pripeljejo na dom, za drugo je pa ne rabim. Kar prodal jo bom. Jutri je sejm v Bučki. Gospod Žakelj mi je ravno prej dejal, da gre tja svoja konja prodat, in jaz lahko svojo kobilo priprežem. Tako bo tudi. Jutri ob petih zjutraj se odpeljemo. Saj je prav tako, kaj ne stara?“

„Kakor hočeš“, se zadere redkozoba ženica, „samo glej, da mi ne prideš zopet domov, da samese sebe ne boš poznal — voha pijana! Spat se spravi, da se strezneš, sicer ti jutri pred očmi kobilo ukradejo!“

Ob določeni uri čaka Ropotac s svojo kobilo in svojim „mačkom“ pred hišo gospoda Žaklja.

Ta ga zagleda skozi okno ter ga pozdravlja. „Dobro jutro, dobro jutro, Ropotac, ste li že prišli? Prav je prav. Samo malce boste počakali, da še »fruštikam«. Denite kobilo v hlev, pa pridite gor. — Kje pa je mladi Flore? Prosil sem ga, naj gre z menoj, ker zna dobro mešetariti. Aha! Saj ste že tukaj. Dobro jutro, mladi Flore, le gor, le gor, bomo malo »fruštikali«, potem se koj odpeljemo.“

Gospod Žakelj, dobrodušen, prijazen gospod sivih las, rdečih lic in okroglega trebuha, izgledajoč baš kakor brezskrben človek, dá prinesiti kave, kruha in žganja ter ponuja isto svojima gostoma. „Le pijte, mladi Flore, le jejte Ropotac! Imamo dolgo

pot. Franc! Pojdi le-sem, pa zvrni ta-le »frakeljček«, da boš boljše vozil! Tako, sedaj pa le urno!“

Gospod Žakelj, mladi Flore, Ropotac in Franc so bili na potu. Sli so, da bi svetega Elijo prehiteli.

V Št. Petru veli gospod Žakelj svojemu kočijažu: „Franc! Tukaj notri boš zapeljal. Imam dobrega prijatelja. Hud bi bil, ko bi se pri njem ne ustavili. Bomo malo »fruštikali«. Pa saj je že tukaj. Dobro jutro Boštjan, imate-li kaj »fruštika«? —

„Pošast! Kdo bi se vas nadejal! »Fruštika«, pravite? Kdaj je bil Boštjan še brez »fruštika«! Dobra telečja jetra imam.“

„Boste napravili za mene, za mladega Floreta, za Ropotaca in za Franca — pa en liter tistega dobrega, že veste, Boštjan!“ —

„Šmentaj!“ vzklikne Ropotac, „to je pa dober zajutrak! Moja stara mi kaj takega ne privošči. Boštjan! Eden liter bom jaz plačal, le prinesite ga!“

„Račun je moj,“ zavrne ga gospod Žakelj, poravna vse, obljubi, da se bode nazaj gredé zopet oglašil in — voz že drdra naprej. —

V Kronovem pocukne gospod Žakelj svojega hlapca. „Franc! Tukaj imam dobrega prijatelja; že dolgo se nisva videla — moram ga obiskati. Bomo malo »fruštikali«. — O, dobro jutro Koščak, dobro jutro! Kako se še imate!“

„O, ste vi, gospod Žakelj! Tako, tako, kakor drugi hočejo.“

„Imate kaj »fruštika«?“

„Imam pečeno raco, ako jo hočete.“

„Boste pripravili za mene, za mladega Floreta, za Ropotaca in za Franca, pa kupico vina!“

„Ta raca je pa skoraj boljša, nego so bila

Boštjanova jetra,“ oglesi se Ropotac. „Le pijmo ga, zelo je dobro namazano!“

„Sapermiš te te! Ta verziuka pa dobro diši. Hvala gospod Žakelj, za njo! Danes pušim prvič,“ spregovori mladi Flore, držeč se kakor vojskovodja po zmagonosni bitki.

Gospod Žakelj poravna račun in hajd naprej. Pred Belocerkvijo kriči: „Franc! Kam pa voziš? Semkaj, semkaj! Li ne vidiš, ka kaže roka na levo? Tja gor gremo. Tam je vdova mojega dobrega prijatelja, moram jo videti zopet enkrat. Bomo malo »fruštikali«. —

„Dobro jutro, mama, dobro jutro! Kako, kako? Imate li kaj »fruštikati«?“

„O, srečna zadnja ura! Sem mislila, da so že davno mrtvi, ko jih nič k nam ni! »Fruštikati«, pravijo? — Li hočejo prekajena svinjska rebra s kislim zeljem?“ —

„Boste pripravili za mene, za mladega Floreta, za Ropotaca in za Franca, pa — zalili bomo malo, kali?“

„Šmentaj! Kakor bi bil moj imendan. Danes ga saj lahko mirno pijem, mi ni moja stara vedno za petami. Včeraj sem ga imel malo pod kapo, pa me je zmerjala. Vrag, je dejala, vrag pijani, pravi, nikdar nisi vina sit. Jaz pa sem se odrezal, sem rekel: »Večkrat kot ti!« Potem pa sem, se vé, bežal, burklje pa za mano. — Danes je fletno! Le še en božji literček — se bom že varoval, da se ga ne bom nalezal, ali pa on mene. Le sem z vinom — jaz plačam vse!“

Gospod Žakelj hiti poravnati račun, na kar se odpeljejo. V Dobrnški vasi pozdravi stari Koren našega gospoda Žaklja: „O, Bog daj, Bog daj, go-

Deželni proračun za leto 1902.

Kakor prejšnja leta, hočemo tudi letos označiti glavne številke deželnega proračuna, ker so deloma res zanimive.

Kot splošna potrebščina določila se je svota 3,742.000 K, presega torej potrebščine za preteklo leto za 165.000 K ali 47 odstotkov. V resnici so pa letošnje potrebščine veliko večje, zakaj v računu letos ne nahajamo povračil državnih posojil, kakor prejšnja leta.

Upravnih stroškov je 161.000 K; ti bodo pa v bodoče narastli, ker bode treba uradnike pri tajništvu in pri stavbinskem uradu pomnožiti. (Za hajlanje —?)

Ceste stale so 396.000 K, odšteti konku-renčne doneske 379.000 K. Uravnava vodá in hudournikov znašala je 230.000 K, odšteti konku-renčne doneske 174.000 K.

Največ požre pa šolstvo in sicer 1,633.000 kron, oziroma, odšteti lastne dohodke 1,512.000 K. Stroški so gledé na minulo leto zopet narastli za celih 100.000 K. Kje pa, vprašamo, so vspehi? Kje so naše pravice?

Za kmetijstvo je bilo izdanih 177.000 kron; za zdravstvene in dobrodelne namene 890.000 K. Od vseh potrebščin spada torej na šolstvo 44%, na zdravstvene in dobrodelne namene 24%, ostali 32 odstotki so upravni troški. Potrebščini v znesku 3,742.000 K stoji pa nasproti pokritje 3,655.000 K, koje obstoji iz: 1. deželnih doklad na direktne davke 2,042.000 K; 2. delež od davka na žganje 580.000 K, 3. doklade na pivo 175.000 K, 4. delež od osebnega dohodninskega davka 114.000 K, 5. lovske karte 17.000 K. Primanjkuje torej 87.000 K. Ker se pa za bodoče leto napovedujejo zopet večji izdatki, ker na obilneje dohodke tudi v prihodnosti ni upati, treba bo gledati, kje in kako primanjkljaj pokriti. Dá, kmet, obrtnik, Ti plačuj, gospodarili Ti bodo pa Tvoji nasprotniki. S—.

Dopisi.

Železna Kapla. (Umrl) je dné 7. t. m. tukaj bivši rudarski oskrbnik g. R. Prugger, star 63 let. Dolga leta je bil župan našega trga in kakor znano eden glavnih stebrov naše nemškutarije.

Spodnji Dravograd. (Misijon na gori.) Na gori sv. Uršule je bil od 17. do 24. avgusta sveti misijon. Zajedno se je obhajal tristoletni spomin posvečenja cerkve. Sv. misijon je bil dobro obiskan, čez 1900 vernikov je pristopilo k mizi Gospodovi. Vodila sta sv. misijon frančiškan o. Kasijan, in kapucin o. Sigismund, gvardijan v Volšbergu, obadva slovenska štajerska rojaka.

Črna. (Pošta.) Da se ugotovi opravičenim željam in potrebam prebivalstva, vpeljal se je poštni sel za kraje: Mošenik, Jazbino, Javorije, Lodranski vrh in Bistvo, potem za Pristavo, Podpeco, Toplo in Koprivno — solčno stran, kjer se bodo pobirala in dostavljala pisma po 3krat na teden; v to svrhu postavljeni so v Jazbini, Javoriji, Bistri, Podpeco in v Koprivni poštni nabiralniki. S—.

Smihel nad Pliberkom. (Neznanka.) Da zopet kaj izveste iz našega kraja, vam poročam o neki stari ženski, katero smo ravnokar pokopali.

spod Žakelj! — Jezes Nazarenski, kako ste vendar debeli! Se li nočete pri meni malo ustavit — po stari navadi? Imam dobro kapljico.

„Franc ustavi! Gremo dol. Bomo se malo podprli. Kaj pa imate?“

Korenova žena se oglasi izza gospodarjevega hrbita: „Kaj pa hoče ta mestna lakota? Nekaj pečenke imam.“

„Boste pripravili za mene, za mladega Floreta, za Ropotača in za Franca“, naroča gospod Žakelj.

„Sapermiš! Ne vem, me je li omotilo vino, ali cigara . . . tfej! toži mladi Flore.“

„Saj smo na zraku“, tolaži ga gospod Žakelj.

„Le pušite le, vsak začetek je težak, se boste že privadili, če z lepo ne pa z grdo, saj ste mladi, norčuje se še Ropotač.“

Franc je zapeljal vse v staroznano gostilno. „O, gospod Žakelj, gospod Žakelj!“ Pozdravlja se od vseh strani. „Že strašno dolgo jih ni bilo pri nas. Li imajo kako kupčijo?“

„Ta le dva krampa sem pripeljal na sejm, da ju prodam. Jaz ju ne maram več; kupiti čem pozneje edenkrat na Hrvatskem pa drugih.“ — „Saj danes dobro kaže, komaj je edna ura, pa že vse vrvi po sejmišču.“

„Franc! Sedaj bomo najprvo malo »frustikalici«, potem pa boš konja dobro osnažil pa na sejm peljal!“

„Mama! Kaj pa imate dobrega?“

„Juho pa purančka.“

„Boste pripravili za mene, za mladega Floreta, za Ropotača in za Franca — — —“

Po obedu pelje Franc dobro osnažena konja na sejm. Ropotač pa vleče svojo kobilu za njim.

Gospod župnik jo je težko mogel zapisati v mrtvaške bukve, ker mu nikdo ne more povedati, kje je rojena, kako je njeno ime . . . in to, akoravno je sirota živela celih 25 let v naši fari. Takrat, pred 25. leti, so jo bili prinesli v našo občino, in kakor imamo tukaj še sedaj lepo navado, da se popolnoma onemogli berači vodijo ali celo nesó od ene hiše v drugo, od te zopet naprej itd., tako so bili prinesli tudi to ubogo siroto v starem, že skoraj razbitem zaboji h Kumru na Bistrici. Rajni Kumrovi oče je bil usmiljena duša in je vzel ubogo siroto v svojo hišo. Bila je pač sirota v pravem pomenu besede; nič ni mogla govoriti, nič delati, večinoma je prebila svoje dni na slamnati postelji, katero so ji bili odkazali. Po smrti starega Kumrovega očeta je podedoval mladi gospodar tudi ubogo starko in za njo ravno tako usmiljeno skrbel, kakor rajni oče. Božji Zveličar, ki pravi: „Kar ste najmanjšemu mojih bratov storili, ste meni storili,“ bode tudi Kumrovi družini stotero poplačal.

Miklavce. (Napis na naši postaji.) Dovolite, gospod urednik, da Vašega dopisnika iz Reberce malce pošegetam po rebercah. Ko je enkrat namreč tu mimo „lafidral“, tako Vam poroča, spodtikal se je nad novim napisom na naši novi postaji: „Miklavce!“ „Miklavcevo“ bi nekje bolje bilo. Nikakor, rečemo mi! Tukaj na dnu posušenega jezera naselil se je nekda kot prvi: pošten slovenski kmet Miklavce (Miklauz, Miklauzhof) in je sam in po svojih naslednikih tako modro gospodaril, da se je njegovo rodbinsko ime povzdignilo k časti krajevnega imena. Ta je naš Miklavce! Gospodu dopisniku pa je vedno še prosto „lajnat“ na Miklavcevo, ali po Miklavčevem, ali k Miklavcu, čez 100 let bodo pa gotovo že hodili v Miklavce, ali na Miklavce! Za prvotnimi slovenskimi naseljenci Celovci in Velkovci pride k časti še Miklavce. Slovenski kmet Celovec je bil, ki se je naselil „ob brodu na Glini“ (Klagenfurt) in ta eden slovenski kmet je začetnik glavnega mesta Koroške. Slovenski kmet Velkovec je bil, ki se je naselil ob robu velikega gozda Dobrave v podjuni dolini, preganjal je volkove Dobrave in rekel so mu Volkovec (Vlkovec) in ta eden slovenski kmet je začetnik Velikovca (Völkermarkt). Čisto enak je postanek Miklavca. Kdor torej hoče imeti „Miklavcevo“, ta naj prej izposluje še imena: Celovec, Velkovcevo! Pa ta imena na „—evo“ so tako nekako „fik-fak“, medla, brezpomembna. Miklavce! to krepkeje doni. Naj ostane tedaj: Miklavce, ki bo v družbi s Celovcem in Velkovcem še znaprej branil čast slovenskega Korotana!

Gospa sveta. (Čedne razmere!) Splošno v navadi so tu in po okolici takomenovani sejmi. Da s cerkvijo nimajo čisto nič opraviti, je stara resnica. Da je le godba, pitje, vpitje in ples! Toda vse bi moralo imeti svoje meje! To pa, kar se je godilo zadnje nedelje, se mora pribiti: V ponedeljek na Malo Gospojnico je bilo vse polno romarjev, ki so prišli sem moliti; a jeden gostilničar vzame si „licenco“ in res: godlo in plesalo se je do ranega jutra! Kaj naj si mislijo božjepotniki? Vprašamo po slavno občinsko predstojništvo: Ali je res občina navezana že na teh par kronic, da se morajo celo o takih prilikah, ob takih praznikih, dajati dovoljenja za ples in godbo? Ali ne bi moglo občinsko predstojništvo taka pohujšanja preprečiti?

Mladi Flore spremlja oba. Na sejmišču ni bilo drugega slišati nego pokanje rok in upitje prodajalcev in kupcev. Naši trije konji zavzemo prostor in Ropotač je bil prvi, ki je dobro prodal svojo kobilu. Za nekaj časa se pridruži tropa Italijanov, kateri jadrajo naravnost proti konjema gospoda Žaklja. Visoka, dobro rejena konja sta jim dopadla. Ogledujejo ju na vse strani, poskušajo ju v teku, pogledujejo drug drugega.

„Koliko sta ta konja!“

Franc pogleda Ropotača, Ropotač mladega Floreta, mladi Flore Franca. Gospod Žakelj ni bil povedal, koliko hoče imeti za konja. — Kje pa je vendar? Ropotač teče na eno stran, mladi Flore na drugo. Pretečeta, preiščeta celo sejmišče — gospoda Žaklja ni. Gresta v vas, od hiše do hiše, povprašujeta, iščeta — nikdo ni videl gospoda Žaklja. V gostilni so dejali, gospod Žakelj so po obedu izginili, ne da bi kdo za nje vedel. Kaj je storiti? Čakati ni. Ugibali so Franc, mladi Flore in Ropotač, kako bi konja cenili, da bi gospod Žakelj ne bil hud. „I!“ pravi mladi Flore: „dvesto je vreden vsak!“

„Konja sta štiri sto,“ se odreže Franc proti Lahom. Sučejo se sem in tja; ta nekaj odbije, drugi zopet nekaj pridene, mladi Flore posega s svojim strokovnim jezikom izdatno vmes. — Kupčija je gotova. Konja so takoj odgnali in Franc je spravil tristo in petdeset goldinarjev.

„Za pet ran božjih!“ tarna Franc, kako bo to premalo! — Ropotač preklinja: „Vsi bomo tepeni.“ — „Sapermiš te te“, mrmra mladi Flore. „Ne bo prav, ne!“ Vsi trije junaki jo strahom brišejo nazaj v gostilno. „Li še ni gospoda Žaklja?“

Gozdanje. (Čudno vreme.) V soboto dné 6. septembra, so se tukaj oblaki čudno poigrali. Močni grom smo začeli okoli treh popoldne. Kmalu navrh prihrušči tak veter, da je šibil drevesa in tresel jabolka. V par minutah za njim pridruži sem od Dobrača črnosivi oblak; bil je čisto nizko, in tako raztrgan, da so njegove cote visele skoro med hiše. A kar je v sebi imel — ni pokazal. V treh minutah in ni bilo ga več. Za prvim pride sem od Dobrača drugi, ki je segel do tal, ter zapustil mnogo deža. V par minutah je tudi že zginil tja proti Blatogradu. Solnce prisije in že tretji oblak je pretel od Dobrača sem. V par minutah in močan veter ga je že prinesel. Med bliskom in gromenjem je izsul malo deža. Zginil je hitro kakor je prišel, ter zapustil zopet — solnce. V polu uri navrh je že priletel četrti, in za njim še peti! In tako smo imeli v dveh urah: Štirikrat vihar, petkrat črne oblake, štirikrat dež in vmes solnce. Mežnar ni vedel, kako bi zvonil. Ljudje so se bali. A k sreči nas je varoval Bog! — Manj prizanesel pa je vihar drugim krajem v okolici. V „suhem borovju“ pred Beljakom n. pr. je podrl stare mogočne bore. Snope na polju je razmetel, ojstrve polomil. Tudi oblaki so svojo pogubno vsebino v obliki grozovite toče razsipali po več krajih. — Jabolk bo na Gozdanjah še precej. Če pa vi, g. urednik, češpljev potrebujete, le pridite po nje!

Pečnica. (Pošta.) Od meseca aprila t. l. naprej smo imeli vsakdanjo pošto zvezo s pošto v Podravljah. Zadnje dni pa smo zvedeli od poštnega ravnateljstva v Gradcu, da dobimo poštni urad s sedežem na Ledenicah. Mesto poštarja je že razpisano.

Svetnavas v Rožni dolini. (Ogenj.) Dnó 2. kimavca je začelo pri tukajšnjemu županu p. d. Hanževcu okoli 11. ure po noči v skednju goreti. Županova sestra je prva zapazila ogenj ter je precej poklicala domače, katerim se je posrečilo rešiti živino in svinje. V veliki nevarnosti je bil domači hlapec, ki je moral planiti v goli srajci raz hlev. Velikanski plamen (njegov svet je odseval v Celovce) se je takoj prijel hiše, kjer je bilo veliko orodja in žita, in tudi bližnje sosedovo pohištvo p. d. pri Hamiču. Požarne brambe iz Št. Janža in Kaple, ki so prve pritekale na pomoč, niso več mogle pred hitro razširjajočim se ognjem jih obvarovati. — Prišlo je osem požarnih bramb, ali radi pomanjkanja vode v studencih niso se mogle pri gašenju vse udeležiti. Da pa ni še več hiš pogorelo, se imamo zahvaliti vrlim Št. Jančanom in Kaplanom, kajti oni so takoj spoznali, kje je največja nevarnost in potreba, ter so zastavili tam svoje brizgalnice. Slava njim! — Ogenj je bil zapaljen po zlobni roki, ki dozda še ni znana. Posestnika p. d. H. so odpeljali drugi dan orožniki v Borovlje, ker je ta baje jedin sovražnik župana ter se je pri ognju nekoliko sumljivo obnašal in na razna vprašanja orožnikov nekako zmedeno odgovarjal; kar se pa seveda vsled prestanega strahu vsakemu lahko pripeti. Najbrž sta zapalila dva delavca (vsaj tako se govori), ki sta pred nekaterimi meseci potovala skoz Svetnovas v Podrožico k predoru. V neki hiši sta hotela s silo dobiti od gospodinje mesa in denarja. Mislila sta namreč, da gospodarja ni doma; ta pa je bil na gumnu ter je takoj prišel dol in je hotel obadva klateža pe-

„Ni jih bilo nikjer videti.“ — Vendar dé modra gostilničarka, še gor v »štibelc« grem gledat.“

Junaki jo spremljajo. Ko se vrata odpro, pokaže se čuden prizor. Na postelji leži na hrbitu gospod Žakelj z na trebuhu prekrizanimi rokama, iz njega pa žvižga in brizga, kakor iz parostroja. Obraz se izza trebušnega Himalaja niti videl ni.

Mladi Flore in Ropotač porineta Franca v sobo, rekoč: „Le ti opravi! Pa glej, da dobro opraviš, kar dobiš!“ — Sama ostaneta z gospodinjo na pragu.

„Gospod! — Gospod! — Gospod!“ gre iz ust Franca. „Za božjo voljo, kaj pa delajo tukaj?“ Gospod Žakelj se prebudi.

„Saj vidiš, da spim!“

„Zakaj pa niso prišli na sejm? — Konja smo prodali.“

„Kaj je bilo mene treba tamkaj, saj ste bili trije!“ Koliko sta vrgla konja?“

„Jezes, gospod — ne vem, ako jim bo prav!“

„Jaz te vprašam, koliko sta vrgla konja!“

„Tristo in petdeset!“

„Jezes Nazarenski! To je goljufiga — to je lumparija — tu imaš edensto goldinarjev — teci za Lahi in daj jim to nazaj! Konja sta štatljiva — dal bi ju bil za petdeset goldinarjev. Teci, teci — Jezes, Jezes! Kolik greh je to!“

„Gospod! Bog vé, kje so že Lahi. Zajahali so svoje konje, pa so odgalopirali.“

Ko sta druga dva junaka izprevidela, da se jima ni nič bati, sta se približala gospodu Žaklju, potrjajoč zadnje Francetove besede.

„Kaj se če!“ vzdihne gospod Žakelj, „kupcev ne poznamo, oni pa nas ne. — Vdajmo se v božjo voljo, pa pojdemo domov. — — — Lej, kako bomo

ljati k županu. Jeden mu je ušel ter je pretil z ognjem, drugega so imeli zaprtega pri občini, dokler ga ni odpeljal orožnik v Borovlje, kjer je baje sedel jeden mesec. Upajmo, da se kmalu izvrš resnica in dotični zlobnež prejme zaslužen kaznen.

Domačale. (Pastoralno-národna konferenca.) V četrtek dné 11. sept. so se zbrali na uljudno povabilo preč. g. dekana Schaubacha duhovni Rožeške dekanije h konferenci na Domačalah. Po obisku najsvetejšega v cerkvi, po precej viharjem razgovarjanju in sklepanju veleznimivih cerkvenih zadev, so se vsedli č. gg. duhovniki k prostovoljni politični in národni konferenci. Na dnevni red so potegnili preteče nam deželnozborske volitve. Niso tudi pozabili zbrani národniki onih, ki so trpeli, ali pa še trpijo kot pomilovanja vredne žrtve neuradnega ali pa tudi — uradnega nemčurstva na Koroškem, — žrtev, ki trpijo za svojo národno prepričanje, za svoje národno delo zaradi podlih ovadeb nasprotnikov. „Kritični meseni prigrizek h kvaterno-sobotni večerji“ je prinesel tudi velikovski šoli par kron.

Smerče ob Zili. (Utopljenec.) Sinova p. d. Madriča v Št. Pavlu sta našla dné 4. septembra pri kopanju v Zili moško truplo, ki je moralo že dalje časa ležati v vodi. Dognalo se je, da je utopljenec 66 letni prevžitar T. Turner iz Št. Štefana.

Novičar.

Na Koroškem.

Iz uradnega lista. Dné 30. septembra se bo pri finančnem ravnateljstvu v Celovcu oddala tobačna trafika v Fari pri Prevaljah. — Razpisano je mesto poštnega odpravitelja za novo pošto v Lednici. Več pové občinski urad v Rožeku. — Do 30. sept. sta razpisani učiteljski mesti na Radišah in v Glinjah. Zahteva se znanje slovenščine. — Na dvorazredni šoli v Vovbrah je razpisano mesto voditelja do 6. okt. Zahteva se znanje slovenščine. — Do 30. sept. je razpisano mesto voditelja na utrakvistični šoli v Čačah.

Duhovske zadeve. Č. g. Mart. Krejči, župnik v Libeličah, je postal župnik v Borolah, č. g. Ben. Hochl, župnik v Nemškem Plajberzi, je postal župnik pri sv. Petru v Lesu. — Razpisana je do 4. okt. župnija Libeliče, in do 24. okt. župnija Nemški Plajberg. — Nastavljen je za kaplana v Iršenu g. V. Kolleger iz dunajske škofije. — Svoji mesti menjata kaplana P. Sorger v Glodnici in Jos. Schwabl v Bergu. — Izpit za srednje šole so delali dné 10. in 11. t. m. č. g. Val. Podgore, H. Pietschnig, Fr. Fuchs in o. Ot. Müller O. S. B. — Č. g. Iv. Hornböck, kaplan v Vetrinju, je imenovan za prefekta v kn. šk. Marijanšču. — V stalni pokoj je stopil č. g. F. Moser, župnik v Porečah na Gori.

Osebné novice. G. Janko Kremenšek, c. kr. vladni tajnik v Celovcu, je imenovan za okrajnega glavarja v Logatcu na Kranjskem.

Drobiž. Med Krivo Vrbo in Pričico je vlak dné 12. sept. povozil nekega kmeta. Kmet je hotel uloviti kravo, ki mu je bila ušla, tekel je po tiru in ni zapazil vlaka, ki ga je na mestu usmrtil. Ponesrečeni je 55 letni najemnik Jos Krainer. —

pa domov prišli, ko nimamo konj? — Ako se tukaj ne dobi prilika, bo treba peš capljati najmanj do Dobruškevasi. V celi vasi ni bilo niti enega konja dobiti. Ko je bila zadrega najhujša, se pripelje stari Kosmač z dvema konjema v gostilno.

„Kam pa, kam?“

„Domov.“

„Mi tudi, pa konja ni.“

„Temu je lahko odpomoči.“

Vsak kolesel je dobil enega konja in tako je šlo proti mestu.

Gospod Žakelj je celo pot spal. Mladi Flore je celo pot plačeval po svoji novi navadi zahtevani davek. Ropotaj je v svoji pijanosti celo pot klel in padel z voza — doma pa ga je njegova maščevalna ženica sprejela z metlo.

In Franc? Ta je drugi dan od neko prikreval domov ves klavern in pobit in ni znal povedati, kaj se je bilo z njim zgodilo.

Smešničar.

* **Mrzla kri.** Vojak, ki zagleda velikansko število sovražnikov, se ustraši in se začne na celem telesu tresti. Častnik to videč, mu pravi: „Sram te bodi; treseš se, kakor pes pred palico. Kedar nevarnost preti, moraš mrzlo kri imeti!“ — „Saj jo imam“, jeclja vojak, „toda premrzla je, zato me tako ruha!“

Običajna dirka je bila minulo nedeljo na vresu pri Celovcu.

Po slovenskih deželah.

† **Ivan vit. Nabergoj umrl.** Dne 11. sept. zjutraj je umrl na Proseku na svojem posestvu bivši državni in deželni poslanec tržaški, g. vitez Ivan Nabergoj, v 67. letu svoje starosti. Pokojnik je bil za celo človeško življenje pripoznani voditelj tržaških Slovencev. Obiskal je samo vaško šolo, a s temeljitim učenjem se je vspel do visoke izobrazbe. Že l. 1865. je bil izvoljen za deželnega poslanca, od l. 1873. do 1897. pa je bil državni poslanec. Za slovenstvo ob Adriji si je pridobil neminljivih zaslug. Ogromna udeležba pri pogrebu je pokazala, kako spoštovan je bil pokojnik. Bodi mu trajen in blag spomin!

Slovenske šole — pastorki! Značilno za šolstvo na Voloskem v Istri, kjer je prebivalstvo, vsaj domače, skoro izključno hrvatske národnosti, je to, da se je na tamošnje italijansko šolo upisalo letos samo 28 otrok, in še med temi le 5 pravih Vološčanov in pa, da sta za to kopico otrok nameščena 1 učitelj in 1 učiteljica; — a za tamošnje hrvatsko šolo, katero obiskuje 70 otrok, mora skrbeti družba sv. Cirila in Metoda za Istro z národnimi žulji rodoljubnih ljudij. To so razmere, ki delajo vso čast vladajočemu zistemu. Prav kakor pri nas!

Nemškutarsko gospodarstvo. Na premoženje gospodarske nemškutarske posojilnice v Šent-Lenartu v slovenskih Goricah je proglašen konkurz. Kak krik bi bil, da bi se kaj takega prigodilo slovenskejši posojilnici.

Nečuvna surovost celjskih nemških kričav. Iz Celja se poroča: Znanega češkega poslanca Radimskega, ki se je vračal neki večer s sprehoda domov, je znani nemško-nacijonalni kričar Schich na nesramen način napadel. Gospod poslanec je šel mirno svojo pot, ko se mu približa Schich in ga obsuje z najpodležimi psovskami, kakor „Böhmischer Tepp, Trottel!“ Gosp. Radimský se je hotel izogniti surovežu, ter je stopil v bližnjo kavarno, a neolikane mu je sledil, ter mu grozil s pestmi, da ga pretepe, ako ne zapusti kavarne. Le po intervenciji drugih gospodov se je posrečilo g. poslanca rešiti pred napadalcem. Pač so lahko ponosni celjski Nemci na svoje „barabe“.

Mržnja pangermanov proti kneginji Hohenberg. Razni slovenski listi zabeležili so zadnji čas grdi izbruh mržnje v listu „Deutsche Wacht“ proti soprogi našega prestolonaslednika, kneginji Hohenberg. Vzrok tej mržnji je v češkem pokoljenju visoke gospe. V namenu, da bi to mržnjo širili dalje po razgretim nemških glavah z opozarjanjem na češko pokoljenje, jej ne privoščijo niti tistega naslova, katerega v resnici nosi. Dosledno jo imenujejo le grofica Chotek, dasi je bila že pred poroko povišana v kneginjo Hohenberg. Posebno pa jih žge, da je to tisto ime, katero je nosila soproga prvega nemškega cesarja Rudolfa Habsburškega — Gertrud Hohenberg. Zato jim je kneginja Hohenberg, soproga našega prestolonaslednika le — grofinja Chotek, hči češkega plemenitaša, ker menijo, da jo s tem najbolj ponižujejo v očeh Vsehnemcev. Tako početje dosti osvitljuje te ljudi.

Drobne novice. Velika pevska slavnost je bila dné 7. t. m. v Ptuj, kjer je z velikim uspehom nastopila zveza slovenskih štajerskih pevske družtev. Udeležba je bila velika. — Na vislice so obsodili 6. t. m. porotniki v Novem mestu Franca Franciča, ki je bil svojo ženo ustrelil ter potem pobegnil v Ameriko, od koder pa so ga prepeljali nazaj v Novo mesto. Ženo je ustrelil v postelji, potem pa je delal, kakor bi se bila sama ustrelila. — Umetniško razstavo v Ljubljani otvorijo dné 20. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“. Mnogo slovenskih slikarjev je že doposlalo svoja dela. — Pri gradbi predora v Hrušici na bohinjski železnici sta v torek ponesrečila dva delavca. Bila sta pri streljanju tunela ubita. — Dné 29. avgusta je v Rihtarovcih na Štajerskem posestnik Lenartič zabodel štirikrat svojo ženo z nožem v prsi smrtno nevarno. Zaklati je hotel nato svojega dve leti starega otročiča, a tega je k sreči rešila dekla gotove smrti. Nazadnje je vzel britev ter je sam sebi zarezal goltanec. Žena in on sta v smrtni nevarnosti. Bil je strasten žganjar. — Preteklo šolsko leto je bilo na vseučilišču v Gradcu promoviranih doktorjem 114 pravnikov, 75 medicincev in 17 filozofov, 4 teologi, skupaj 210.

Križem sveta.

Razpušteni deželni zbori. „Wiener Zeitung“ priobčuje cesarski patent, s katerim se razpuščajo deželni zbori štajerski, koroški, nižje- in gorenje avstrijski, solnograški, moravski, šleski in predarelski. Ob enem se razpišejo za te deželne zборе nove volitve.

Razmere v Zagrebu. V Zagrebu je zopet mir. Razglašanje nagle sodbje je imelo svoj hiter vspeh. Hudemu razburjenju je sledilo trezno pre-

sojevanje. V Zagrebu bivajoči Srbi so podali izjavo, da se ne strinjajo s pisavo hujskajočega „Srbo-brana“ ter da so za jedinstvo s Hrvati. Ta izjava jako pomirljivo vpliva na prebivalstvo. Govori se, da odstopijo župan Mošinski, policijski ravnatelj Katkić in državni pravdnik Gjurčić. Po deželi okrog in po manjših hrvatskih mestih, koder bivajo Srbi, so se vršili zadnje dni tudi izgrede, a jih je vojaštvo hitro zadušilo. Madjari se sicer veselje tega dogodka, a njih veselje ne bode dolgo trajalo, ker se baš vsled teh dogodkov utegne izvršiti sporazumljenje med Srbi in Hrvati.

Češko-nemška sprava. Češki listi vedo poročati, da je ministerski predsednik Körber že pripravil načrt za konference s češkimi in nemškimi zaupniki. V tem načrtu sta dva določna predloga, katerih je eden v prilog Čehom, drugi pa v korist Nemcem. Ta dva predloga sta temeljna kamna za češko-nemško pravno stavbo in sta združena tako, da je eno brez drugega nemogoče. O vsebini teh dveh predlogov češki listi ne vedo še ničesar poročati.

Princ in kmet. Pod tem naslovom je objavila dunajska „Reichspost“ daljši popis dogodka na Gor. Štajerskem, ki kaže, da pravica kmetova manj velja, nego krivica kakega princa. V tem slučaju se gre za princa Coburga ki ima v planini Winkler kakih 700 orolov sveta v posesti, drug enak del pa pripada posameznim kmečkim posestnikom, med temi 350 orolov kmetu Schwabu. Povsodi je obilo divjačine. Lov v tem delu je imel dolgo vrsto let proti pogodbi in neznatnemu plačilu v najem imenovani princ. Sedaj je kmet pogodbo odpovedal in hotel sam streljati divjačino. Na mnogostranske pritožbe in pritiske mu je poljedelsko ministerstvo priznalo to pravico, a okrajni glavar v Gröbmingu baron Eisebeck mu jo je na princjev ugovor zopet vzel in niti ni kaznoval princa, ki je pozneje iz Schwabovega posestva z divjo gonjo pregnal vso divjačino. Tožba in pritožbe proti tej krivici ne marajo sprejeti in kmet je sedaj vkljub vladnemu dovoljenju in priznanju brez vseh pravic.

Nemški cesar o Poljaki. Cesar Viljem je dné 4. t. m. vsprejel v Poznanju takozvane provincialne stanovce. Zahvalil se jim je na udanostni izjavi, potem pa izrazil svoje globoko obžalovanje nad tem, da se del (?) nenemških podložnikov le s težavo prilagoduje obstoječim razmeram, ter rekel, da je laž (!), da bi se katolikom povzročale kake ovire (?) pri izvrševanju njih verskih dolžnosti ter da se skuša zatreti razvoj kakega národa (?). Uradniki morajo brezpogojno izvajati politiko, ki jo cesar priznava kot edino pravo za blagor posameznih pokrajin. Zaključil pa je cesar svoj govor s temi besedami: „Tu poznam jaz le Prusijo. Svojim prednikom sem dolžan, skrbeti za to, da ostane ta pokrajina nerazdružno zvezana s pruskim kraljestvom in da ostane dobro pruska in nemška.“ — Poljaki na Poznanjskem so torej zopet zvedeli, pri čem da so. Prej ne bodo našli milosti v cesarjevih očeh, dokler se popolno ne ponemčijo. Do tja pa je še dolga pot vkljub še tolikim širokoustnim govorom!

Zadolžena Nemčija. Naši liberalni listi so grozno vpili in še vpijejo, če je pri kakem konzumu ali pa pri kaki zadrugi nastala najmanjša nerednost, če je le kak krompir segnjal ali pa fižol sprhnel. Vsak vinar v slovenskem gospodarstvu, slabo uporabljen ali pa zapravljen, jim je bil škandal. Kaki škandali in bančni polomi pa so se lani in letos na Nemškem dogodili! Zaradi tega so finance v Nemčiji zelo slabe. Celo „Frankfurter Zeitung“ piše: „Se pred nekaj leti smo se bahali s preostanki po 100 milijonov na leto, zdaj pa imamo toliko primanjkljaja, in dolgovi še vedno rastejo. Leta 1901. smo si morali 204 milijonov mark izposoditi, letos si jih bomo 136 milijonov; razven tega pa že imamo 2813 milijonov mark dolga.“ Ne, Nemci nas ne bodo gospodariti učili.

Kmetiški upor v Italiji. V Candelu blizu Loggie se je uprlo 400 kmetov svojim mogočnim delodajalcem, ki niso hoteli ugoditi njih zahtevi po zvišanju plače. Vprizorili so kmetje najprej stavko, potem pa zaprli vhod v kraj, da ne bi dohajali delat zunanji ljudje. Prvi poziv orožnikov je bil brezvspešen. Na poziv je potem došlo vojaštvo, ki so je kmetje sprejeli s kamenjem. Dvema vojakoma so pri tem iztrgali iz rok orožje in je bilo več ranjenih. Vojaki so jeli streljati na množico in pri tem ubili pet oseb, deset jih pa ranili. Mir je zavladal v kraju še le potem, ko je došla nova vojaška in orožniška pomoč. Bilo je prijeto več upornih kmetov. Tako je skrbela uprava za zatiranje kmeta!

Protinemška struja v Rusiji. Rusko časopisje je začelo zadnji čas ostro pisati proti Nemčiji in opozarjati rusko vladu na to, da začne enkrat bolj natanjko gledati na prste Nemcem, živčim v Rusiji. Posebno pozivlja časopisje rusko vladu, naj nikar ne oddaja važnih služb ruske uprave Nemcem.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Gospodarske stvari.

Nevarnost vetrov in njene škodljive posledice za hosto. (Konec.) Je pa tudi mogoče, da drevo le nagne, torej koreninje moti in omogoči zalego gozdnih škodljivcev lubadarjev. Tako napadeno drevo se mora brž odpraviti, da se ž njim zatre zalega škodljivcev, sicer žuga nevarnost, da se tako zaredé, da uničijo cele gozdove. Zato moramo taka drevesa vsaj še pred Veliko nočjo olupiti, če jih že ne moremo iz hoste vun spraviti. Koncem aprila namreč roji lubadar prvič in napada v skorji ležeča ali obolela drevesa. Le deloma in napol olupiti drevesa ne kaže, ker se sicer lubadar vseeno zagnezdi. Resnico tega spričuje dejstvo, da lubadarja nahajamo v skorji ob robu desek, zloženih na žagah. Odstranitev večje množine podrtih, oziroma polomljenih dreves, zahteva več delavcev, kar je dandanes težko in drago, sicer pa se mora zanemariti drugo nujno delo kmetijstvu na kvar. Zopet na drugi strani povzroča več lesa več ponudeb, kar na lesno ceno škodljivo vpliva. Tudi v tem oziru se priporoča snovanje zadrug, ki bi se lahko brez posredovanja mešetarjev udeleževale svetovne trgovine z lesom, ter dajale posamezniku prednosti, ki jih sicer navadno ni deležen.

Skupno delo, bodisi prirejanje drč, potov, strug itd. stane zadrugo mnogo manj kakor posameznika. Vsako zanemarjenje in zakasnenje gledé odstranitve gozdnih polomov škoduje ne le samemu na njegovi kakovosti, ampak povzroča nevarnost za cele občine z uničujočimi posledicami, če take polome napadejo lubadarji. Z delom naj se prične tam, kjer drevesa leže čez pot ali cesto ter zapirajo promet, ali pa tam, kjer pokrivajo mlade nasade. Južne in zahodne strani host, potem parobki gozdov in robovi presek se morajo nemudoma očediti, ker takim preti največja nevarnost po lubadarju. Tem sledi potem snaženje v notranjem gozdu nahajajočih se polomov.

Ker gozdni škodljivci rajši napadajo iglasto drevje, zato je najprej to osnažiti, potem še-le listnato. Nikakor pa se slednje ne sme zanemariti. Kedar je z lesom slaba kupčija in ne sodi iztrebljenih polomov takoj prodati, tedaj moramo les olupiti ter ga zložiti na pripraven kraj, da more veter skozi in med njim preprihavi. Tako zložen les se posuši in vsaj nekaj časa obvaruje trhlости, preperevanja.

Po viharjih zredeni gozdovi dajo malo upanja na izdaten dobiček. Razen tega porastejo tla takih gozdov z zelišči, ki ne pusté, da bi zasejal nov gozd, ker zadušé vse kali. Zaradi tega kaže take, po viharjih in burjah poškodovane parcele posekati in na novo pogozditi! Kdor bi s pogozditvijo odlašal, bi se oškodoval, ker se tla prerada pocelinijo in zaplevelijo. Enako je storiti tudi po hudih zimskih pozebah in po toči. Nepogozdene širjave oškodujejo ne le svojega lastnika, ampak tudi občino, ker vedno naraščajoče prebivalstvo sili k najobsežnejšemu pridelovanju, ki nudi dober zaslužek in dobiček.

Čim slabše se bo gospodarilo z gozdovi, tem slabše in težje bode obstajal naš kmet, osobito pa hribovec. Naj bi torej že občinski predstojniki pazili in čuvali pametno gojitve gozdov, oziroma z naznanilom pristojni oblasti preprečevali sekanje naših brd in rebri, ki se pogostokrat sploh ne dajo več pogozditi. Nalivi namreč ga speró, ga spraši in vetrovi odnesó plitvo ruševino, tako da potem le skalovje gleda v dolino. Kakor je znano, je s tem v zvezi tudi vremenska nezdoda, ker skalovje vleče oblake nase. Odtod toliko toče in ploh slabih časov.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 11. septembra 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	9	73	12	16	— konj
rž . . .	8	62	10	77	2 pitana vola
ječmen . . .	—	—	—	—	50 vprežnih volov
oves . . .	4	92	6	15	5 juncev
turšica . . .	—	—	—	—	59 krav
pšeno . . .	14	80	18	50	1 telica
fižol rdeč . .	—	—	—	—	— pitanih svinj
krumpir . . .	1	80	2	92	— prasce
grah . . .	—	—	—	—	
ajda . . .	8	68	10	85	

Pitani volli so po — K do — K, vprežni volli po 230 K do 235 K, krave po 170 K do 276 K.

Sladko seno je meterski cent po 5 K — v do 5 K 60 v, kisló seno po 4 K — v do 4 K 80 v, slama po 2 K 90 v do 3 K 60 v.

Promet je bil slab.

Ker se mora „Mir“ po pošti odposlati v četrtek zjutraj, treba je list zaključiti že ob torkih popoldne. Zato gg. dopisnike nujno prosimo, da nam blagovolijo dopise kolikor mogoče zgodaj pošiljati, da se morejo pravočasno uvrstiti.

Vabila.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmarovas in okolico napravi v nedeljo dné 21. kimovca 1902 ob 1/4 4. uri popoldne v Kramarjevi gostilni v Hodišah svoj zbor po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. — 2. Slučajni govori in nasveti. — 3. Sprejem in vpisovanje udov. — Po zborovanju petje in prosta zabava, pri kateri bode sodeloval zbor I. koroškega tamburaškega društva „Bisernica“ iz Celovca. — Prijazno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi **načelnistvo.**

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Velikovec in okolico priredi v nedeljo dné 21. kimovca 1902 ob 1/4 4. uri popoldne v gostilni pri Mežnarju v St. Štefanu pri Velikovcu svoj letni občni zbor po sledečem vsopredu: 1. Pozdrav predsednika. — 2. Govora o verski in národni šoli. — 3. Volitev novega odbora. — 4. Slučajni nasveti. — 5. Pobiranje letnih doneskov. — Po zborovanju prosta zabava s petjem, pri kateri bodo sodelovali Klostersko-Grebinski pevci. — K obilni udeležbi najljubše vabi vse zavedne Slovence in Slovenke **odbor.**

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Medgorje in okolico priredi v nedeljo dné 12. oktobra 1902 ob 4. uri popoldne svoj letni občni zbor pri Martinu v Habru po sledečem vsopredu: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Razni govori in nasveti. 3. Predstava igre: Jeza nad petelinom in kes. 4. Petje in produkcija z gramofonom, najnovejšim govornim strojem. 5. Pobiranje letnih doneskov. K obilni udeležbi uljudno vabi vse okoličane **odbor.**

Loterijske številke od 13. avgusta 1902.

Dunaj 63 42 9 67 31
Gradec 11 31 2 19 76

NAZNANILA.

Salame

ogerske 1 gld. 70 kr., domače iz šunke 1 gld. 20 kr., domače 1 gld., dunajske 80 kr., šunko brez kosti (Rollschinken) 90 kr. in 1 gld. 10 kr., suho meso 70 kr., suho slanino 70 kr., glavino brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju, in sicer le dobro blago,

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Učenca

sprejme v najboljšo oskrb Jakob Pisijak, čevljar-ski mojster v Celovcu, kolodvorske ulice šte. 35.

Razprodaja!

Po smrti svojega soproga prodajam vso hišno opravo, kar je imam v zalogi, po kolikor mogoče najnižjih cenah.

E. Zufer,

vdova mizarskega mojstra,
Celovec, Vetrinjsko obmestje šte. 8.

Pod ceno

prodavam razne predmete zaradi velike zaloge, ker sem opustil svojo „zgornjo trgovino“ v Šmihelu. Priporočam s tem svojo bogato zalogo blaga za obleke, sukno, loden, barhant, razne tvarine za ženske in moške obleke, platno, modrotiskano robo; največjo izbirko v robcih (adrcih) za na glavo in za zimo; dalje sladkor (cuker), kavo, vse vrste moko in razno drugo špecerijsko blago, posebno pa železnino in usnje.

Kotli se dobé v najrazličnejših velikostih pod lastno ceno.

Priporočam se svojim dosedanjim in tudi novim odjemalcem.

Vid Morij,
trgovec v Šmihelu pri Pliberku.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobno na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národni šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda
v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dné 15. oktobra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Brinjevec,

natorni, staro in obležano blago, 1 liter 2 kroni 40 vin., 3 litri franko po pošti za 9 kron. Fina, stara slivovka, liter za 2 kroni, pošiljam proti povzetju.

Egidij Jeglič,

Selo, pošta Žirovnica na Gorenjskem.

V najem dá

s prvim oktobrom t. l. hranilnica in posojilnica v trgu Spodnji Dravograd na Koroškem

kavarno in gostilno,

kjer uraduje. Hiša ima več sob za sprejemanje tujcev in prispada k nji tudi polje, ki se spravi lahko v najem. Ponudbe in vprašanja naj se stavljajo na posojilniško načelstvo.

Delavci se iščejo

za novo tovarno

za svinčnato belino.

Ponudbe dobrih delavcev z dostavkom, kaj so delali doslej, sprejema gospod

Jožef Siegert, Dunaj III.

Messenhausergasse 7.